

Nr. 971/11.08.2023

Catre

AGENTIA PENTRU PROTECTIA MEDIULUI CONSTANTA

Referitor: Referitor Adresa APM 1409/17.07.2023 prin care a fost inaintata Adresa ANANP nr. 250/ST CT/07.07.2023 privind solicitarea de completari la Memoriul de prezentare realizat pentru proiectul „Centrala electrica eoliana Sacele”, propus a fi amplasat in extravilan Sacele, judetul Constanta, titular S.C. EOENERG PROJECT S.R.L.

Va transmitem prin prezenta completarile solicitate prin Adresa ANANP nr. 250/ST CT/07.07.2023 la Memoriul de prezentare realizat pentru proiectul „Centrala electrica eoliana Sacele”, propus a fi amplasat in extravilan Sacele, judetul Constanta, titular S.C EOENERG PROJECT S.R.L, dupa cum urmeaza:

Cerinta ANANP nr. 1:

- *Pentru realizarea impactului potential proiectului sunt necesare furnizarea coordonatelor Stereo 1970 aferente: drumurilor noi si drumurilor de exploatare existente (care vor fi modernizate), statiei electrice, organizarii de santier, platformelor turbinelor WTG5 si WTG6*

Raspuns: Coordonatele solicitate se regasesc in Anexa excel atasata prezentei adrese

Cerinta ANANP nr. 2:

- *Nu a fost transmisa Anexa I mentionata in memoriul de prezentare*

Raspuns: Prezentei adrese i se anexeaza: Anexa I reprezentand tabelul agreeat de COM. Europeana completat pentru ROSPA0031 Delta Dunarii si Complexul Razim Sinoe

Cerinta ANANP nr. 3:

- *Nu au fost prezentate date/ informatii privind existenta sau absenta (dupa caz) si efectivele/ suprafetele acoperite de specii si habitate de interes comunitar din zona proiectului, asa cum este specificat in Anexa 5E punctul XIII lit c (din Legea 292/2018. Memoriul de prezentare contine doar “Centralizator specii de pasari observate in intervalul August 2021-Iulie 2022”*

Raspuns: tratarea punctului c) a capitolului XIII s-a realizat in corelare cu informatiile si afirmatiile cuprinse la punctele a) si b), in contextul ANPIC identificate ca potential afectate in cadrul Deciziei de Evaluare Initiala respectiv cele doua Situri de Protectie Avifaunistica, ROSPA0031 si ROSPA0019. Astfel, in zona proiectului, nu sunt prezente habitate de interes comunitar sau concentrari ale speciilor de interes comunitar (altele decat pasari), dat fiind

faptul ca ANPIC intersectate nu au statut de Sit de importanta comunitara. In plus, elementele parcului eolian (turbine, platforme, statie/organizare santier, drumuri noi) se situeaza pe suprafete de teren cu folosinta de teren arabil/curti/constructii/ drumuri si nu pe suprafete cu habitate naturale (paginile 29-31 ale memoriului). Subliniem faptul ca drumul de legatura intre WTG9 si WTG6, care strabate fasia de pasune din ROSPA0019, este drum existent, prin urmare nu se realizeaza fragmentare suplimentare de habitat natural sau schimbarea definitiva a destinatiei unor suprafete suplimentare de teren de la nivelul ROSPA0019 comparativ cu situatia actuala. Langa drumul existent s-a identificat prezenta mai multor constructii provizorii (stane) si tarcuri pentru cresterea animalelor.

Lista exhaustiva a speciilor din cadrul ariilor protejate si efectivele acestora sunt furnizate de documentele oficiale disponibile (Formulare Standard/ Planuri de Management/ Obiective de conservare), asa cum s-a prezentat in memoriul de prezentare (paginile 53-64 ale memoriului). Intrucat elemntele parcului eolian sunt situate, intr-o proportie insemnata in exteriorul celor doua arii protejate, iar conditiile de habitat difera de cele din interiorul siturilor Natura 2000, imaginea reala a tabloului avifaunistic de pe amplasament este data de informatiile obtinute pe parcursul monitorizarii efectuate in toate perioadele fenologice, informatii prezentate in centralizatorul de specii. Apartenenta speciilor observate in teren la Formularele Standard ale celor doua arii protejate este prezentata mai jos:

Specii observate in teren	Prezenta in ROSPA0019	Prezenta in ROSPA0031	Prezenta in Anexa I a Directivei Pasari
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	X	√	X
<i>Accipiter nisus</i>	X	√	X
<i>Alauda arvensis</i>	√	√	X
<i>Anthus campestris</i>	√	√	√
<i>Aquila pennata/ Hieraaetus pennatus</i>	√	√	√
<i>Aquila pomarina</i>	√	√	√
<i>Athene noctua</i>	X	X	X
<i>Buteo buteo</i>	X	√	X
<i>Buteo rufinus</i>	√	√	√
<i>Calandrella brachydactyla</i>	√	X	√
<i>Calidris minuta</i>	X	√	X
<i>Carduelis carduelis</i>	X	√	X
<i>Circaetus gallicus</i>	√	√	√
<i>Circus cyaneus</i>	√	√	√
<i>Ciconia ciconia</i>	√	√	√
<i>Circus aeruginosus</i>	√	√	√
<i>Circus pygargus</i>	√	√	√
<i>Coracias garrulus</i>	√	√	√
<i>Corvus corone cornix</i>	X	X	X

<i>Corvus frugilegus</i>	X	X	X
<i>Coturnix coturnix</i>	√	X	X
<i>Columba livia domestica</i>	X	X	X
<i>Delichon urbicum</i>	X	√	X
<i>Egretta alba</i>	X	√	√
<i>Emberiza calandra</i>	√	√	X
<i>Emberiza schoeniclus</i>	X	X	X
<i>Erithacus rubecula</i>	X	X	X
<i>Falco subbuteo</i>	X	√	X
<i>Falco vespertinus</i>	√	√	√
<i>Falco tinnunculus</i>	X	X	X
<i>Gallinago gallinago</i>	X	√	X
<i>Haliaeetus albicila</i>	√	√	√
<i>Hirundo rustica</i>	√	√	X
<i>Lanius collurio</i>	√	√	√
<i>Larus argentatus</i>	X	X	X
<i>Larus cachinnans</i>	X	√	X
<i>Larus melanocephalus</i>	X	√	√
<i>Milvus migrans</i>	√	√	√
<i>Melanochorypha calandra</i>	√	X	√
<i>Merops apiaster</i>	√	√	X
<i>Motacilla alba</i>	X	√	X
<i>Motacilla flava</i>	X	√	X
<i>Numenius arquata</i>	X	√	X
<i>Oenanthe isabellina</i>	√	√	X
<i>Oenanthe oenanthe</i>	√	√	X
<i>Passer domesticus</i>	X	X	X
<i>Passer hispaniolensis</i>	X	X	X
<i>Phalacrocorax carbo</i>	X	√	X
<i>Phasianus colchicus</i>	X	X	X
<i>Phoenicurus ochruros</i>	√	√	X
<i>Perdix perdix</i>	X	X	X
<i>Pernis apivorus</i>	√	X	√
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	X	√	√
<i>Pica pica</i>	X	X	X
<i>Riparia riparia</i>	√	√	X
<i>Saxicola rubetra</i>	X	√	X
<i>Streptopelia decaocto</i>	X	X	X
<i>Sturnus vulgaris</i>	X	√	X
<i>Tringa sp.</i>	X	√	√ (glareola)
<i>Upupa epops</i>	√	√	X
<i>Vanellus vanellus</i>	X	√	X

Cerinta ANANP nr 4:

- **Nu au fost prezentate date/informatii privind existenta sau absenta (dupa caz) a habitatelor specifice speciilor de fauna de interes comunitar (locuri de hranire, reproducere si/ sau crestere a puilor si odihna)**

Raspuns: Masuratorile aproximative prezentate mai jos sunt efectuate de la cele mai apropiate elementele ale proiectului la suprafetele identificate de PM al ariei (a hartilor de distributie a speciilor) ca fiind acoperite de speciile de interes comunitar pentru care a fost declarat ROSPA0019:

Categorie/ Specie din ROSPA0019	Cel mai apropiat element al proiectului	Distanța măsurată în linie dreaptă	Observat în teren
<i>Accipiter brevipes</i>	WTG 6	- 80 m până la zona de hranire/ migrație care corespunde limitei SPA - 8 km până la zona de cuibarire a speciei	NU
<i>Alcedo atthis</i>	WTG 5	- 10km până la zona de cuibarire a speciei	NU
<i>Anthus campestris</i>	WTG6	- 80 m până la aria de distribuție a speciei care corespunde limitei SPA	DA
<i>Aquila heliaca</i>	WTG6	- 80 m până la aria de distribuție a speciei care corespunde limitei SPA	NU
<i>Aquila pomarina</i>	WTG6	- 80 m până la aria de distribuție a speciei care corespunde limitei SPA	DA
<i>Branta ruficollis</i>	WTG5	-7 km până la aria de distribuție a speciei	NU
<i>Bubo bubo</i>	WTG5	-4,9 km până la aria de distribuție a speciei	NU
<i>Burhinus oedicephalus</i>	WTG5	-360 m până la zona de cuibarire a speciei/ migrație	NU
<i>Buteo rufinus</i>	WTG6 WTG5	-80 m până la zona de hranire/ migrație care corespunde limitei SPA -7,6km până la zona de cuibarire a speciei	DA
<i>Calandrella brachydactyla</i>	WTG6	-80 m până la aria de distribuție a speciei care corespunde limitei SPA	DA
<i>Caprimulgus europaeus</i>	WTG5	-8,3 km până la aria de distribuție a speciei	NU
<i>Ciconia ciconia</i>	WTG5	-80 m până la aria de distribuție a speciei care corespunde limitei SPA	DA
<i>Circaetus gallicus</i>	WTG6 WTG5	-80 m până la zona de hranire/ migrație care corespunde limitei SPA -8,3 km până la zona de cuibarire a speciei-	DA
<i>Circus aeruginosus</i>	WTG 6 WTG9	-80 m până la zona de migrație care corespunde limitei SPA -8,2 km până la zona de cuibarire a speciei	DA
<i>Circus cyaneus</i>	WTG6	-80 m până la zona de migrație care corespunde limitei SPA	DA
<i>Circus macrourus</i>	WTG6	-80 m până la zona de migrație care corespunde limitei SPA	NU
<i>Circus pygargus</i>	WTG6	-80 m până la zona de migrație care corespunde limitei SPA	DA
<i>Coracias garrulus</i>	WTG6	-80 m până la zona de migrație care corespunde limitei SPA	DA
<i>Crex crex</i>	WTG5	-8,3 km până la aria de distribuție a speciei	NU
<i>Dendrocopos medius</i>	WTG5	-10 km până la aria de distribuție a speciei	NU
<i>Dendrocopos syriacus</i>	WTG9	-7km până la aria de distribuție a speciei	NU
<i>Dryocopus martius</i>	WTG5	-7km până la aria de distribuție a speciei	NU
<i>Emberiza hortulana</i>	WTG5	-570m până la aria de distribuție a speciei	NU

<i>Falco cherrug</i>	WTG6	-80 m pana la zona de cuibarire/ migratie care corespunde limitei SPA	NU
<i>Falco columbarius</i>	WTG6	-80 m pana la zona de iernare/ migratie care corespunde limitei SPA	NU
<i>Falco peregrinus</i>	WTG 6	-80 m pana la zona de migratie care corespunde limitei SPA	NU
<i>Falco vespertinus</i>	WTG5 WTG6	-7 km pana la zona de cuibarire -80m pana la zona de migratie care corespunde limitei SPA	DA
<i>Ficedula albicollis</i>	WTG9	-7 km pana la aria de distributie a speciei	NU
<i>Ficedula parva</i>	WTG9	-7 km pana la aria de distributie a speciei	NU
<i>Glareola pratincola</i>	WTG6	-80m pana la aria de distributie a speciei care corespunde limitei SPA	NU
<i>Grus grus</i>	WTG6	-80m pana la aria de distributie a speciei care corespunde limitei SPA	NU
<i>Haliaeetus albicilla</i>	WTG6	-80m pana la aria de distributie a speciei care corespunde limitei SPA	DA
<i>Hieraaetus pennatus</i>	WTG6 WTG 9	-80m pana la zona de hranire si migratie a speciei care corespunde limitei SPA -8,2 km pana la zona de cuibarire a speciei	DA
<i>Lanius collurio</i>	WTG5	-600m pana la aria de distributie a speciei	DA
<i>Lanius minor</i>	WTG5	-600 m pana la aria de distributie a speciei	NU
<i>Lullula arborea</i>	WTG 6	-80 m pana la aria de distributie a speciei care corespunde limitei SPA	NU
<i>Melanochorypha calandra</i>	WTG 6	-80 m pana la habitatul prioritar specie care corespunde limitei SPA	DA
<i>Milvus milvus</i>	WTG6	-80 m pana la aria de distributie a speciei care corespunde limitei SPA	NU
<i>Neophron percnopterus</i>	WTG6	-80 m pana la aria de distributie a speciei care corespunde limitei SPA	NU
<i>Oenanthe pleschanka</i>	WTG9	-7 km pana la habitatul prioritar al speciei	NU
<i>Pernis apivorus</i>	WTG9 WTG6	-8,2 km pana la aria de distributie a speciei -80m pana la zona de migratie care corespunde limitei SPA	DA
<i>Picus canus</i>	WTG5	-8,2 km pana la habitatul prioritar al speciei	NU

Terenurile arabile si fasia de pasune din interiorul perimetrului propus pentru parcului eolian ofera conditii de hranire, odihna, pasaj pentru speciile de asari rapitoare (*Accipiter nissus*, *Haliaeetus pennatus*, *Aquila pomarina*, *Buteo buteo*, *Buteo rufinus*, *Circaetus gallicus*, *Circus cyaneus*, *Circus aeruginosus*, *Circus pygargus*, *Falco sp.*, *Haliaeetus albicilla*) si ocazional pentru speciile de apa (*Tringa sp.*, *Vanellus vanellus*, *Numenius arquata*, *Gallinago gallinago* si *Ciconia ciconia*), asemeni tuturor suprafetelor de teren arabil care se interpun intre siturile Natura 2000. Din observatiile in teren, aspectul de platou al terenului precum si diversitatea redusa a habitatelor determina cuibarirea unui numar redus de specii de talie mica, respectiv a ciocarliilor la nivelul culturilor agricole si a pietrarilor/faselor pe suprafetele de pasune.

In cazul speciilor rapitoare, la nivelul amplasamentului nu se regasesc arbori sau structuri inalte pentru instalarea cuiburilor, exceptand LEA situata in proximitatea E87, insa suprafata analizata face parte din arealul vast de hranire

si pasaj al speciilor rapitoare de la nivelul ariilor protejate invecinate. Habitatele specifice de cuibarire includ in general zone impadurite, zone stancoase aflate la distante importante de amplasamentul analizat, asa cum reiese din masuratorile prezentate mai sus.

Speciile de apa ce pot folosi in pasaj/iernare amplasamentul pot varia functie de tipul culturilor practicate pe terenurile arabile de pe amplasament si din vecinatatile ariilor protejate in anul respectiv. Situatiile inregistrate in urma observatiilor in teren indica mai degraba folosirea ocazionala (nr. redus de prezente) si intr-un numar redus de exemplare per specie a terenului pentru hranire/odihna si nu o prezenta constanta a acestora, efective mai importante observandu-se efectuand zboruri locale deasupra zonei studiate si catre extremitatea estica a perimetrului parcului (ex: *Pelecanus onocrotalus*, *Larus cachinnans*, *Ciconia ciconia*).

Cerinta ANANP nr. 5

➤ Referitor la capitolul e) se va mentiona impactul potential al proiectului asupra speciilor si habitatelor din aria naturala protejata de interes comunitar:

a) - nu sunt prezentate date/informatii privind impactul potential al proiectului asupra speciilor si habitatelor din aria naturala protejata de interes comunitar – in memoriul de prezentare se mentioneaza: “Analiza impactului asupra speciilor de avifauna...este prezentata in Anexele I si II ale Memoriului”

Raspuns: Toate formele de impact pe care le poate genera proiectul asupra avifaunei (asupra speciilor observate si a celor de interes comunitar din ariile protejate), in toate fazele de implementare, sunt prezentate detaliat in cadrul capitolului “Impactul asupra factorului de mediu biodiversitate” – paginile 31-36, inclusiv suprafetele afectate temporar/ definitiv din aria protejata.

Referindu-ne strict la impactul potential al proiectului asupra speciilor si habitatelor din aria naturala protejata de interes comunitar facem urmatoarele precizari:

Categorie/ Specie din ROSAP0019	Observat in teren	Impact potential asupra speciilor
<i>Accipiter brevipes</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren precum si faptul ca zonele de cuibarire se situeaza la aproximativ 8 km, conform PM, de cea mai apropiata turbina, posibilitatea ca exemplare ale speciei sa foloseasca amplasamentul pentru hranire sunt reduse, astfel incat se estimeaza ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Alcedo atthis</i>	NU	Pe amplasament si in vecinatate nu se regasesc conditii specifice de habitat (zone umede), distanta pana la zonele de cuibarire fiind de peste 10 km, astfel incat nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Anthus campestris</i>	DA	Avand in vedere faptul ca specia este oaspete de vara, manifestarea impactului depinde de perioada in care se desfasoara lucrarile de constructie fata de intervalul de cuibarire/ crestere a juvenilor martie-iulie. Suprafetele de teren arabil/ pasune din proximitatea zonelor aferente elementelor parcului (WTG9 si WTG6) pot fi evitate pentru instalarea cuiburilor datorita prezentei umane, a traficului si a zgomotului, insa terenurile din vecinatatea parcului, pe o raza de aproximativ 6 km ofera conditii similare de habitat cu zona aferenta parcului eolian. Din cadrul ROSPA0019 nu se

		<p>pierd definitiv suprafete din habitatul de hranire/cuibarire al speciei, pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp. Pe perioada functionarii se estimeaza ca riscul de coliziune este scazut avand in vedere zborul caracteristic aproape de nivelul solului si intervalul larg de siguranta in cazul modelului de turbina prevazuta prin proiect (aproximativ 65m de la sol la zona de risc). Functionarea turbinelor eoliene nu va reprezenta un impediment in accesarea terenurilor dintre turnurile turbinelor, cu atat mai mult cu cat in cazul parcului eolian analizat inaltimea turbinelor determina distante de siguranta mult mai mari intre instalatiile eoliene fata de situatia parcurilor eoliene existente.</p>
<i>Aquila heliaca</i>	NU	<p>Dat fiind faptul ca nu au fost observate exemplare in pasaj la nivelul zonei, iar populatia in pasaj la nivelul intregului sit este redusa (10 indivizi), se apreciaza ca posibilitatea ca exemplare ale speciei sa foloseasca amplasamentul pentru pasaj sunt reduse si implicit riscul de coliziune este putin probabil.</p>
<i>Aquila pomarina</i>	DA	<p>Conform ecologiei speciei, zonele de cuibarire sunt reprezentate de arborete sau palcuri de padure, habitate absente din zona studiata si imediata vecinatate. Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire, dar intr-un numar redus de prezente, se ia in calcul posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene, ca tip de impact asupra speciei. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul de hranire al speciei, pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp.</p>
<i>Branta ruficollis</i>	NU	<p>Desi specia poate folosi terenurile arabile pentru hranire, pe amplasament nu au fost observate exemplare ale speciei in iernare. Specia utilizeaza pentru hranire in special terenurile din proximitatea lacurilor, in cazul de fata luciul de apa de la nivelul ROSPA0019 – lacul Casian, fiind situat la peste 7km fata de cea mai apropiata turbina. Distanta masurata conform PM de la cea mai apropiata turbina pana la aria de distributie a speciei la nivelul ROSPA0019 este de aproximativ 7 km. Date fiind cele de mai sus, coroborat cu distantele vaste dintre turbinele eoliene, se apreciaza ca riscul de producere a coliziunilor este extrem de redus. In Dobrogea, din datele furnizate de Registrele Nationale al capturilor si uciderilor accidentale al tuturor speciilor de pasari nu a fost identificata nicio carcasa de <i>Branta ruficollis</i>. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul de hranire al speciei pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine in suprafata de 580mp, suprafata neglijabila.</p>
<i>Bubo bubo</i>	NU	<p>Conform ecologiei speciei, cuibarirea se realizeaza in zone salbatice, neperturbate cu terenuri inaccesibile, in arbori batrani sau pe stancarii de unde poate urmari si prada. Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, iar distanta pana la aria de distributie a speciei conform PM este considerabila, de aproximativ 4,9 km, se apreciaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.</p>
<i>Burhinus oediconemus</i>	NU	<p>Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul de hranire/cuibarire al speciei pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp, aflata in proximitatea unui drum de exploatare existent. Avand in vedere faptul ca nu a fost observata in teren, gradul de antropizare al suprafetelor de pasune din proximitatea zonelor vizate de elementele proiectului (prezenta stanelor) precum si preferintele speciei pentru zone izolate, ferite de activitati umane, se apreciaza faptul aparitia speciei in zona proiectului si implicit riscul de manifestare a formelor de impact aferente obiectivului asupra speciei sunt reduse.</p>
<i>Buteo rufinus</i>	DA	<p>Desi conform ecologiei speciei, zonele de pasune si teren arabil pot fi folosite pentru cuibarire, pe amplasament nu au fost identificate cuiburi. Conform PM, zona de cuibarire se situeaza la aproximativ 7,6 km fata de cea mai apropiata turbina. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul speciei pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp.</p>

		Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire, dar intr-un numar redus de exemplare, se ia in calcul ca tip de impact asupra speciei posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune. Vis-à-vis de prezenta umana si activitatile de transport din timpul constructiei si functionarii obiectivului, se apreciaza ca nu vor influenta hranirea exemplarelor pe terenurile adiacente elementelor parcului, date fiind distantele mari dintre acestea, faptul ca activitatile nu se desfasoara simultan, precum si acomodarea speciei la prezenta umana asa cum s-a observat in cazul obiectivelor cu activitate umana intensa (ex cariere, santiere de parcuri eoliene)
<i>Calandrella brachydactyla</i>	DA	Avand in vedere faptul ca specia este oaspete de vara, manifestarea impactului depinde de perioada in care se desfasoara lucrarile de constructiei fata de intervalul de cuibarire/crestere a juvenilor martie-iulie. Suprafetele de teren arabil/ pasune din proximitatea zonelor aferente elementelor parcului (WTG9 si WTG 6) pot fi evitate pentru instalarea cuiburilor, datorita prezentei umane, a traficului si a zgomotului, insa terenurile din vecinatatea parcului, pe o raza de aproximativ 6 km ofera conditii similare de habitat cu zona aferenta parcului eolian. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierde definitiv suprafete din habitatul de hranire/cuibarire al speciei pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine in suprafata de 580mp. Pe perioada functionarii se estimeaza ca riscul de coliziune este scazut, avand in vedere zborul caracteristic aproape de nivelul solului si intervalul larg de siguranta in cazul modelului de turbina prevazuta prin proiect (minim 65 m de la sol la zona de risc). Functionarea turbinelor eoliene nu va reprezenta un impediment in accesarea terenurilor dintre turnurile turbinelor, cu atat mai mult cu cat in cazul parcului eolian analizat inaltimea turbinelor determina distante de siguranta mult mai mari intre instalatiile eoliene fata de situatia parcurilor eoliene existente.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, iar distanta pana la aria de distributie a speciei conform PM este considerabila, de aproximativ 8,3 km se apreciaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Ciconia ciconia</i>	DA	Suprafata aferenta parcului eolian face parte din arealul de hranire si odihna al populatiilor cuibaritoare la nivelul ariei protejate si a localitatilor invecinate sau al celor aflate in pasaj. Terenurile arabile, functie de cultura semanata, constituie sursa de hrana pentru specie, in special dupa realizarea lucrarilor de recoltare. Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire dar intr-un numar redus de prezente se ia in calcul posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene ca tip de impact asupra speciei. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierde definitiv suprafete din habitatul de hranire/ cuibarire al speciei, pentru implementarea elementelor parcului ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580.mp.
<i>Circaetus gallicus</i>	DA	Conform PM, zonele de cuibarire ale speciei la nivelul ariei se situeaza la peste 8,3 km de cea mai apropiata turbina eoliana Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire dar intr-un numar redus de exemplare se ia in calcul posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune, ca tip de impact asupra speciei. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierde definitiv suprafete din habitatul de hranire/cuibarire al speciei, pentru implementarea elementelor parcului ci doar temporar, suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp.
<i>Circus aeruginosus</i>	DA	Conform PM, zonele de cuibarire ale speciei la nivelul ariei se situeaza la peste 8,2 km de cea mai apropiata turbina eoliana prin urmare proiectul nu interfereaza cu acestea. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierde definitiv suprafete din habitatul de hranire al speciei pentru implementarea elementelor parcului ci doar temporar, suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine in suprafata de 580mp, suprafata neglijabila. Pe perioada functionarii se estimeaza ca riscul de coliziune este scazut avand in vedere zborul caracteristic aproape de nivelul solului si intervalul larg de siguranta in cazul modelului de turbina prevazuta prin proiect (minim 65 de m de la sol la zona de risc). Functionarea turbinelor eoliene nu va reprezenta un impediment in accesarea terenurilor dintre turnurile turbinelor cu atat mai mult cu cat

		in cazul parcului eolian analizat, inaltimea turbinelor determina distante de siguranta mult mai mari intre instalatiile eoliene fata de situatia parcurilor eoliene existente.
<i>Circus cyaneus</i>	DA	Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire dar intr-un numar redus de exemplare se ia in calcul posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune, ca tip de impact asupra speciei. Pe perioada functionarii se estimeaza ca riscul de coliziune este scazut avand in vedere zborul caracteristic aproape de nivelul solului si intervalul larg de siguranta in cazul modelui de turbina prevazuta prin proiect (minim 65 de m de la sol la zona de risc). Functionarea turbinelor eoliene nu va reprezenta un impediment in accesarea terenurilor dintre turnurile turbinelor cu atat mai mult cu cat in cazul parcului eolian analizat, inaltimea turbinelor determina distante de siguranta mult mai mari intre instalatiile eoliene fata de situatia parcurilor eoliene existente.
<i>Circus macrourus</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren iar zborul caracteristic speciei se situeaza in general sub zona de risc, la nivelul vegetatiei, se apreciaza faptul ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Circus pygargus</i>	DA	Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire dar intr-un numar redus de exemplare se ia in calcul posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune, ca tip de impact asupra speciei. Pe perioada functionarii se estimeaza ca riscul de coliziune este scazut avand in vedere zborul caracteristic aproape de nivelul solului si intervalul larg de siguranta in cazul modelui de turbina prevazuta prin proiect (minim 65 de m de la sol la zona de risc). Functionarea turbinelor eoliene nu va reprezenta un impediment in accesarea terenurilor dintre turnurile turbinelor cu atat mai mult cu cat in cazul parcului eolian analizat, inaltimea turbinelor determina distante de siguranta mult mai mari intre instalatiile eoliene fata de situatia parcurilor eoliene existente.
<i>Coracias garrulus</i>	DA	Avand in vedere inregistrarea singulara a speciei la nivelul zonei studiate (accidentala), faptul ca amplasamentul nu corespunde cerintelor de habitat iar zborul caracteristic se realizeaza in general sub zona de risc, se apreciaza faptul ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Crex crex</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, distanta pana la aria de distributie a speciei este de peste 8 km iar specia se deplaseaza preponderent la nivelul solului se apreciaza faptul ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Dendrocopos medius</i>	NU	Avand in vedere faptul ca pe amplasament nu sunt habitate specifice (paduri), specia nu a fost observata in teren iar distanta pana la aria de distributie a speciei conform PM este considerabila, de aproximativ 10 km, se apreciaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Dendrocopos syriacus</i>	NU	Avand in vedere faptul ca pe amplasament nu sunt habitate specifice (paduri), specia nu a fost observata in teren iar distanta pana la aria de distributie a speciei conform PM este considerabila, de aproximativ 7 km, se apreciaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Dryocopus martius</i>	NU	Avand in vedere faptul ca pe amplasament nu sunt habitate specifice (paduri), specia nu a fost observata in teren iar distanta pana la aria de distributie a speciei conform PM este considerabila, de aproximativ 7 km, se apreciaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Emberiza hortulana</i>	NU	Amplasamentul nu corespunde cerintelor de habitat ale speciei, fiind absente suprafete impadurite, liziere, pasuni cu arbori izolati, iar specia nu a fost observata pe amplasament astfel incat nu sunt cai de manifestare a impactului generat de proiect asupra obiectivelor de conservare ale speciei.
<i>Falco cherrug</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, in zona nu sunt structuri favorabile cuibaririi si nici conditii favorabile pentru sursa de hrana preferata a speciei (popandai) se apreciaza ca posibilitatea ca exemplare ale speciei sa foloseasca

		amplasamentul pentru hranire sunt reduse, astfel incat se estimeaza ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Falco columbarius</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, iar numarul indivizilor in pasaj si care iernezeaza la nivelul RSOAP0019 este redus, se apreciaza ca posibilitatea ca exemplare ale speciei sa foloseasca amplasamentul este redusa, prin urmare nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Falco peregrinus</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, iar numarul indivizilor in migratie la nivelul RSOAP0019 este redus, se apreciaza ca posibilitatea ca exemplare ale speciei sa foloseasca amplasamentul este redusa, prin urmare nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Falco vespertinus</i>	DA	Conform PM, zona de cuibarire se situeaza la aproximativ 7 km fata de cea mai apropiata turbina. Pe suprafata parcului nu sunt structuri adecvate cuibaririi, exceptand stalii LEA din proximitatea E85. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul de hranire al speciei pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580 mp. Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire, dar intr-un numar redus de exemplare, se ia in calcul ca tip de impact asupra speciei posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune. Vis-à-vis de prezenta umana si activitatile de transport din timpul constructiei si functionarii obiectivului, se apreciaza ca nu vor influenta hranirea exemplarelor pe terenurile adiacente elementelor parcului, date fiind distantele mari dintre acestea, faptul ca activitatile nu se desfasoara simultan precum si acomodarea speciei la prezenta umana.
<i>Ficedula albicollis</i>	NU	Avand in vedere faptul ca pe amplasament nu sunt habitate specifice (paduri), specia nu a fost observata in teren, iar distanta pana la aria de distributie a speciei conform PM este considerabila, de aproximativ 7 km, se apreciaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Ficedula parva</i>	NU	Avand in vedere faptul ca pe amplasament nu sunt habitate specifice (paduri), specia nu a fost observata in teren, iar distanta pana la aria de distributie a speciei conform PM este considerabila, de aproximativ 7 km, se apreciaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Glareola pratincola</i>	NU	Avand in vedere faptul ca nu a fost observata la nivelul zonei, faptul ca din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul speciei (pajisti naturale, stepe, pasuni) pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp, iar zborul caracteristic se realizeaza in general sub zona de risc, se apreciaza faptul ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Grus grus</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, iar prezenta speciei la nivelul sitului este extrem de rara, se estimeaza ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Haliaeetus albicilla</i>	DA	Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire, dar intr-un numar redus de prezente, se ia in calcul posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune. Nu este afectata cuibarirea data fiind distanta pana la zonele propice din cadrul ariei
<i>Hieraaetus pennatus</i>	DA	Conform PM, zona de cuibarire se situeaza la aproximativ 8,2km fata de cea mai apropiata turbina. Pe suprafata parcului nu sunt structuri adecvate cuibaririi. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul de hranire al speciei pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp. Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire, dar intr-un numar redus de exemplare se ia in calcul ca tip de impact asupra speciei posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune. Vis-à-vis de prezenta umana si activitatile de transport din timpul constructiei si functionarii obiectivului, se

		apreciaza ca nu vor influenta hranirea exemplarelor pe terenurile adiacente elementelor parcului, date fiind distantele mari dintre acestea, faptul ca activitatile nu se desfasoara simultan precum si acomodarea speciei la prezenta umana
<i>Lanius collurio</i>	DA	Avand in vedere faptul ca amplasamentul nu corespunde cerintelor de habitat pentru cuibarire (nefiind prezenti arbusti, tufarisuri), iar zborul pentru accesarea vegetatiei inalte in vederea urmaririi prazii se realizeaza in general sub zona de risc, se apreciaza faptul ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei.
<i>Lanius minor</i>	NU	Amplasamentul nu corespunde cerintelor de habitat ale speciei, fiind absente suprafete impadurite, liziere, pasuni cu arbori izolati, iar specia nu a fost observata pe amplasament, astfel incat nu sunt cai de manifestare a impactului generat de proiect asupra obiectivelor de conservare ale speciei.
<i>Lullula arborea</i>	NU	Pe amplasament si in vecinatate nu se regasesc conditii specifice de habitat (zone cu arbori), astfel incat nu sunt cai de manifestare a impactului generat de obiectiv asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Melanochorypha calandra</i>	DA	Manifestarea impactului pe perioada de constructie depinde de perioada in care se desfasoara lucrarile fata de intervalul de cuibarire/crestere a juvenililor, martie-iulie. Suprafetele de teren arabil/pasune din proximitatea zonelor aferente elementelor parcului pot fi evitate pentru instalarea cuiburilor datorita prezentei umane, a traficului si a zgomotului, insa terenurile din vecinatatea parcului, pe o raza de aproximativ 6 km ofera conditii similare de habitat cu zona aferenta parcului eolian. Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete de teren, pentru implementarea elementelor parcului. Pe perioada functionarii se estimeaza ca riscul de coliziune este scazut, avand in vedere zborul caracteristic, sub zona de risc a turbinelor propuse.
<i>Milvus milvus</i>	DA	Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire dar o singura data, intr-un numar redus de exemplare, se ia in calcul posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune.
<i>Neophron percnopterus</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, iar prezenta speciei la nivelul sitului este extrem de rara, se estimeaza ca nu va exista impact asupra parametrilor ce definesc obiectivele de conservare ale speciei
<i>Oenanthe pleschanka</i>	NU	Avand in vedere faptul ca specia nu a fost observata in teren, zborul caracteristic se realizeaza la inaltime redusa, iar distanta pana la habitatul prioritar al speciei este de 7 km, conform PM, se estimeaza ca nu sunt cai de manifestare a impactului generat de proiect asupra obiectivelor de conservare ale speciei.
<i>Pernis apivorus</i>	DA	Conform PM, zona de distributie a speciei se situeaza la aproximativ 8,2 km fata de cea mai apropiata turbina. Pe suprafata parcului nu sunt structuri adecvate cuibaririi (zone impadurite). Din cadrul ROSPA0019 nu se pierd definitiv suprafete din habitatul de hranire al speciei pentru implementarea elementelor parcului, ci doar temporar suprafata aferenta pozarii cablului pentru interconectarea celor 2 turbine, in suprafata de 580mp. Avand in vedere faptul ca specia a fost observata in teren pentru hranire, dar intr-un numar redus de exemplare se ia in calcul ca tip de impact asupra speciei posibilitatea redusa de coliziune cu turbinele eoliene in functiune.
<i>Picus canus</i>	NU	Amplasamentul nu corespunde cerintelor de habitat ale speciei, fiind absente suprafete impadurite, liziere, pasuni cu arbori izolati, iar specia nu a fost observata pe amplasament, astfel incat nu sunt cai de manifestare a impactului generat de proiect asupra obiectivelor de conservare ale speciei.

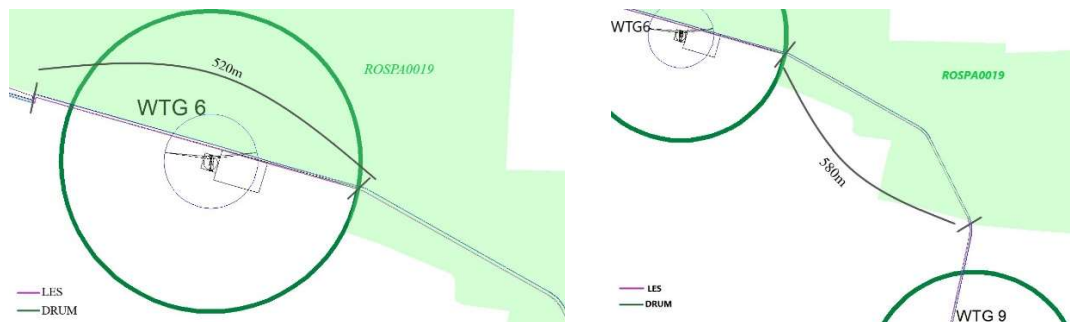
b) - in Anexa II este prezentat impactul potential doar pentru parametrul "marimea populatiei" si doar pentru speciile de pasari observate in teren. Este necesara analiza impactului potential pentru toate speciile de pasari pentru care a fost declarat situl Natura 2000 ROSPA0019 si pentru toti parametrii ce definesc obiectivele specifice de conservare (din Decizia ANANP, din Anexa II atasata documentatiei.

Raspuns: Atasam prezentei adrese, Anexa II pentru ROSPA0019, care a fost completata pentru toti parametrii ce definesc obiectivele de conservare si pentru toate speciile din aria protejata, conform punctului ANANP de mai sus, la care facem referire.

c) - avand in vedere suprapunerea cu ROSPA0019, memoriul de prezentare trebuie sa contina date/informatii privind impactul potential al lucrarilor proiectului, atat asupra tuturor speciilor de interes comunitar cat si asupra habitatelor specifice acestora (locuri de hranire, odihna, reproducere si cresterea puilor)

Raspuns: in ceea ce priveste suprapunerea parcului eolian cu habitatele specifice avifaunei de interes comunitar la nivelul ROSPA0019 facem urmatoarele precizari:

- Toate turbinele eoliene cu platformele aferente, drumurile noi, statia electrica si organizarea de santier sunt amplasate in exteriorul ariei protejate, prin urmare realizarea acestora nu prespune reducerea suprafetelor habitatelor specifice din interiorul ROSPA0019
- Singurele elemente ale parcului care se suprapun cu aria protejata sunt drumul de acces intre turbinele WTG9 si WTG6 si LES pozat in proximitatea acestuia. Mentionam faptul ca drumul de acces este drum de exploatare existent (De324) ce se va moderniza, prin urmare nu reprezinta o pierdere suplimentara de teren din cadrul ariei protejate, fata de situatia existenta. Drumul de acces si LES se situeaza in interiorul ariei, pe o lungime de aproximativ 580 m. Pana la lungimea totala de 1100m, dintre WTG6 si WTG9, drumul se situeaza pe inca 520 m pe limita ariei, iar linia electrica in exteriorul acesteia, respectiv pe partea opusa ariei, fata de drum. Astfel, suprafata afectata de elementele proiectului din habitatele aferente ROSPA0019 se rezuma la 580 mp (580m LESx1m latime sant), suprafata afectata temporar care reprezinta 0,00053% din aria protejata (Suprafata arie protejata: 10916,8 ha).

- Solul vegetal rezultat din sapatura santului pentru pozarea LES se va depozita pe partea stanga a drumului, astfel incat sa nu existe tasari suplimentare de teren din aria protejata si se va realiza la recopertare pentru refacerea rapida a vegetatiei locale.
- Printr-un management adecvat al lucrarilor de modernizare a drumului existent intre WTG9 si WTG6 nu vor exista suprafete suplimentare afectate din aria protejata. Drumul existent va fi nivelat, acoperit cu strat de piatra si ulterior tasat. Dat fiind faptul ca aceasta zona a SPA prezinta forma unei prelungiri inguste de pasune, intre terenuri vaste arabile, aceasta este frecvent strabatura de utilajele agricole precum si de proprietarii stanelor din zona, astfel incat dincolo de drumul de exploatare existent se observa si alte cai de acces cu caracter temporar, rezultand o valoare scazuta a habitatului pentru avifauna din punct de vedere al cuibaritului si hranirii.

d) -pentru speciile de interes comunitar identificate in teren si care conform P.M cuibaresc in habitate deschise de pasuni si terenuri arabile – zona de suprapunere cu situl ROSPA0019 este necesar a fi detaliat impactul potential al lucrarilor proiectului si motivarea impactului nesemnificativ.

Raspuns: Pentru speciile de interes comunitar identificate in teren, si care conform PM cuibaresc in habitate deschise de pasuni si terenuri arabile (*Anthus campestris*, *Calandrella brachydactyla*, *Coracias garrulus*, *Lanius collurio*, *Melanochorypha calandra*, *Hieraaetus pennatus*, *Circaetus gallicus*, *Buteo rufinus*, *Circus aeruginosus*, *Falco vespertinus*) facem trimitere la completarile care s-au realizat in cadrul cerintei nr. 5a) a prezentei adrese de raspuns.

Considerente suplimentare:

Referitor la mentiunile ANANP: “*Consideram ca pentru evaluarea corecta a potentialului impact, determinat de proiect asupra biodiversitatii, sunt necesare date din teren colectate la sfarsitul anului 2022 si in anul 2023, tinand cont, ca de la ultimele observatii s-au succedat urmatoarele perioade fenologice: migratia de toamna, perioada de iarna, migratia de primavara;*” respectiv: “*Tinand cont de cele mentionate anterior, emiterea unui punct de vedere privind impactul determinat de proiect asupra ariilor naturale protejate,*

nu poate fi fundamentata, luandu-se in considerare informatiile din memoriul de prezentare referitoare la biodiversitatea identificata pana in august 2022, ce nu reflecta situatia actuala existenta in teren” subliniem faptul ca datele colectate din teren au acoperit toate perioadele succesive ale ciclurilor biologice ale speciilor asa cum mentioneaza in Ghidul metodologic privind evaluarea adecvata, inclusiv migratiile de toamna/ primavara si iernare. Referitor la actualitatea datelor, mentionam faptul ca volumul mare de date din teren necesita timp pentru prelucrare, astfel incat este firesc un decalaj de la momentul incetarii studiilor de teren pana la elaborarea documentului final de mediu in vederea depunerii la autoritati, iar acest lucru nu invalideaza situatia observata prezentata pentru anul de monitorizare. De asemenea, mentionam faptul ca inclusiv datele furnizate de Planurile de management/ Formularele Standard/Obiectivele de conservare nu ofera informatii actualizate la zi despre speciile/habitatele din ariile protejate (in cazul Planului de Management al ROSPA0019 informatiile avand o vechime de peste 7 ani), insa acestea constituie totusi, conform legislatiei, surse de informatii de referinta in elaborarea documentatiilor de mediu cu accent pe biodiversitate.

Din aceeași perspectiva, mentionam faptul ca datele prezentate de elaborator pana in acest moment privind impactul proiectului asupra speciilor si habitatelor de interes comunitar au fost prezentate tinand cont de nivelul tehnic de detaliu caracteristic Memoriului de Prezentare, fara a considera ca datele prezentate reprezinta nivelul de detaliu si de justificare impus de structura unui Studiu de Evaluare Adecvata.

Cu stima,

S.C. Enviro Quality Concept S.R.L. Constanta

Stefan Robert RADU – Administrator

